

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

152. SESJA PLENARNA KR-U, 30.11.2022–1.12.2022

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Legalna migracja: przyciąganie umiejętności i talentów do UE

(2023/C 79/10)

Sprawozdawca:	Giuseppe VARACALLI (IT/Renew Europe), członek rady miasta Gerace
Dokumenty źródłowe:	Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi COM(2022) 650 Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim COM(2022) 655 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Przyciąganie umiejętności i talentów do UE” COM(2022) 657

I. ZALECANE POPRAWKI

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi

COM(2022) 650

Poprawka 1

Motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Aby zapobiec ryzyku nadużyć w zakresie uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego UE, państwa członkowskie powinny zapewnić należyte monitorowanie wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania w odniesieniu do wszystkich kategorii obywateli państw trzecich. Takie ryzyko jest szczególnie ważne w przypadku obywateli państw trzecich, którzy otrzymali dokument pobytowy na podstawie inwestycji dokonanych w jednym z państw członkowskich, ponieważ wydanie takiego dokumentu nie zawsze jest uzależnione od wymogu nieprzerwanej fizycznej obecności w danym państwie członkowskim lub też wymaga obecności inwestora jedynie przez ograniczony czas. Aby zapobiec temu ryzyku, państwa członkowskie powinny wzmocnić kontrole wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE składanych przez obywateli państw trzecich, którzy zamieszkują w państwie członkowskim w zamian za wszelkiego rodzaju inwestycje, w tym transfery kapitałowe, zakup lub wynajem nieruchomości, inwestycje w obligacje skarbowe, inwestycje w podmioty o charakterze korporacyjnym, darowiznę lub przekazanie środków na rzecz dobra publicznego oraz wkłady do budżetu państwa.</p>	<p>Aby zapobiec ryzyku nadużyć w zakresie uzyskiwania statusu rezydenta długoterminowego UE, państwa członkowskie powinny zapewnić należyte monitorowanie wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania w odniesieniu do wszystkich kategorii obywateli państw trzecich. Takie ryzyko jest szczególnie ważne w przypadku obywateli państw trzecich, którzy otrzymali dokument pobytowy na podstawie inwestycji dokonanych w jednym z państw członkowskich, ponieważ wydanie takiego dokumentu nie zawsze jest uzależnione od wymogu nieprzerwanej fizycznej obecności w danym państwie członkowskim lub też wymaga obecności inwestora jedynie przez ograniczony czas. Aby zapobiec temu ryzyku, państwa członkowskie powinny wzmocnić – w ścisłej współpracy z właściwymi władzami lokalnymi lub regionalnymi – kontrole wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE składanych przez obywateli państw trzecich, którzy zamieszkują w państwie członkowskim w zamian za wszelkiego rodzaju inwestycje, w tym transfery kapitałowe, zakup lub wynajem nieruchomości, inwestycje w obligacje skarbowe, inwestycje w podmioty o charakterze korporacyjnym, darowiznę lub przekazanie środków na rzecz dobra publicznego oraz wkłady do budżetu państwa.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na to, że władze lokalne i regionalne muszą kontrolować i monitorować spełnienie wymogu legalnego i nieprzerwanego pobytu (np. poprzez prowadzenie ewidencji meldunkowej), wszelkie zmiany procedury lub zaostrzenie kontroli muszą następować we współpracy z nimi. Pozwala to uniknąć nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych i zapewnia doświadczenie w terenie.

Poprawka 2

Motyw 20

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Kwalifikacje zawodowe uzyskane przez obywatela państwa trzeciego w innym państwie członkowskim należy uznawać w taki sam sposób, jak w przypadku obywateli Unii. Kwalifikacje uzyskane w państwie trzecim należy uwzględniać zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*). Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla warunków określonych w prawie krajowym dotyczących wykonywania zawodów regulowanych.</p>	<p>Kwalifikacje zawodowe uzyskane przez obywatela państwa trzeciego w innym państwie członkowskim należy uznawać w taki sam sposób, jak w przypadku obywateli Unii. Kwalifikacje uzyskane w państwie trzecim należy uwzględniać zgodnie z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*), natomiast przepisy szczególne mogłyby umożliwić elastyczne podejście w przypadku uchodźców, którzy mogą nie być w stanie przedstawić odpowiedniej dokumentacji i poświadczenia posiadanych kwalifikacji. Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla warunków określonych w prawie krajowym dotyczących wykonywania zawodów regulowanych. Państwa członkowskie powinny nadal podlegać obowiązkowi umożliwiania małoletnim dzieciom migrantów – niezależnie od ich statusu prawnego – korzystania z systemu kształcenia na podobnych warunkach, jak własnym obywatelom, przy jednoczesnym zwróceniu szczególnej uwagi na migrujące dziewczęta, które z większym prawdopodobieństwem zostaną pozostawione w tyle w systemie edukacji.</p>

Uzasadnienie

Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96), państwa członkowskie przyznają małoletnim dzieciom wnioskodawców oraz wnioskodawcom, którzy są małoletni, dostęp do systemu kształcenia na podobnych warunkach, jak własnym obywatelom. Proponuje się utrzymanie tego ustępu, ponieważ wielokrotnie powtarzano, że najważniejszym elementem prawidłowej integracji jest przyznanie odpowiednich praw, które – jeżeli mają zostać zbliżone do tych, które posiadają obywatele danego państwa członkowskiego – muszą obejmować prawo do nauki. Należy pamiętać o przeszkodach napotykanym przez dziewczęta, zwłaszcza w sytuacjach niepewności i izolacji, które mogą wynikać z traumatycznych doświadczeń migracyjnych.

Poprawka 3

Motyw 28

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Harmonizacja warunków uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE wspiera wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi. Niniejsza dyrektywa powinna jednak pozostawać bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do wydawania stałych dokumentów pobytowych lub dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności innych niż zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE Takie krajowe dokumenty pobytowe nie powinny przyznawać prawa pobytu w innych państwach członkowskich.</p>	<p>Harmonizacja warunków uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE wspiera wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi. Niniejsza dyrektywa powinna jednak pozostawać bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do wydawania stałych dokumentów pobytowych lub dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności innych niż zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE Takie krajowe dokumenty pobytowe nie powinny przyznawać prawa pobytu w innych państwach członkowskich. Obywatel państwa trzeciego może posiadać zarówno status rezydenta długoterminowego UE, jak i krajowy dokument pobytowy lub inne zezwolenie na pobyt stały w UE.</p>

Uzasadnienie

Należy wyjaśnić, że obywatel państwa trzeciego, który posiada już status rezydenta długoterminowego w UE, ma również prawo do krajowego zezwolenia na osiedlenie się, gdyż zapewnia mu to dodatkowe prawa. Ani obecna dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44), ani wersja przekształcona nie przewidują, że osoba ubiegająca się o status rezydenta UE powinna zrzec się swojego krajowego zezwolenia na pobyt stały. Ponadto zgodnie z prawem Unii obywatele państw trzecich mogą mieć dwa różne statusy pobytu.

Poprawka 4

Artykuł 4 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie mechanizmy kontroli w celu zapewnienia należytego monitorowania wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE składanych przez obywateli państw trzecich, którzy posiadają lub posiadali dokument pobytowy wydany na podstawie dowolnej inwestycji w jednym z państw członkowskich.</p>	<p>Państwa członkowskie w ścisłej współpracy z właściwymi władzami lokalnymi i regionalnymi wprowadzają odpowiednie mechanizmy kontroli w celu zapewnienia należytego monitorowania wymogu legalnego i nieprzerwanego zamieszkania, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków o przyznanie statusu rezydenta długoterminowego UE składanych przez obywateli państw trzecich, którzy posiadają lub posiadali dokument pobytowy wydany na podstawie dowolnej inwestycji w jednym z państw członkowskich.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na to, że władze lokalne i regionalne muszą kontrolować i monitorować spełnienie wymogu legalnego i nieprzerwanego pobytu (np. poprzez prowadzenie ewidencji meldunkowej), wszelkie zmiany procedury lub zaostrożenie kontroli muszą następować we współpracy z nimi. Pozwala to uniknąć nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych i zapewnia doświadczenie w terenie.

Poprawka 5

Artykuł 4 ust. 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Każdy okres zamieszkania spędzony w charakterze posiadacza wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego wydanego na mocy prawa Unii lub prawa krajowego, w tym przypadki określone w art. 3 ust. 2 lit. a), b), c) i e), uwzględnia się do celów obliczenia okresu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dany obywatel państwa trzeciego uzyskał tytuł pobytu umożliwiający mu uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE.</p> <p>W odniesieniu do osób, którym przyznano ochronę międzynarodową, przy obliczaniu okresu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się przynajmniej połowę okresu pomiędzy datą złożenia wniosku, na podstawie którego przyznano tę ochronę międzynarodową, a datą przyznania zezwolenia na pobyt, o którym mowa w art. 24 dyrektywy 2011/95/UE, lub cały ten okres, jeżeli przekracza on 18 miesięcy.</p>	<p>Każdy okres zamieszkania spędzony w charakterze posiadacza wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego wydanego na mocy prawa Unii lub prawa krajowego, w tym przypadki określone w art. 3 ust. 2 lit. a), b), c), d) i e), uwzględnia się do celów obliczenia okresu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli dany obywatel państwa trzeciego uzyskał tytuł pobytu umożliwiający mu uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE.</p>

Uzasadnienie

Jeśli wyłączone zostaną przypadki, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. d), proponowany przepis w obecnym brzmieniu będzie przewidywał niespójny system dla osób ubiegających się o azyl. W celu zapewnienia spójnego traktowania osób ubiegających się o azyl skreśla się ustęp drugi.

Poprawka 6

Artykuł 5 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie mogą zażądać od obywateli państwa trzeciego, aby spełniali oni warunki w zakresie integracji, zgodnie z prawem krajowym.</p>	<p>Państwa członkowskie mogą zażądać od obywateli państwa trzeciego, aby spełniali oni warunki w zakresie integracji, zgodnie z prawem krajowym. W tym celu należy wzmocnić wielopodmiotowe zarządzanie migracją. Władze lokalne lub regionalne, sieci lokalne i/lub regionalne, organizacje gospodarcze i akredytowane osoby prywatne organizujące wszelkie programy integracyjne powinny otrzymać od państwa członkowskiego wystarczające wsparcie operacyjne i finansowe dostosowane do świadczonych usług. Te programy integracyjne powinny być włączane do głównego nurtu polityki w dziedzinie edukacji, zatrudnienia, zdrowia, mieszkalnictwa i uczestnictwa.</p>

Uzasadnienie

Ze względu na to, że władze lokalne i regionalne, sieci lokalne i regionalne, a także stowarzyszenia nienastawione na zysk i związki zawodowe organizują często kursy językowe i obywatelskie – w ramach programu integracji – bądź szkolenia zawodowe, państwo musi im zapewnić na ten cel odpowiednie wsparcie. Włączenie integracji do odpowiednich polityk przyspiesza proces integracji i oznacza poszanowanie wartości dotyczących praw człowieka, solidarności i równości, a także tworzy kompleksowe podejście do migracji, w którym wykorzystuje się korzyści płynące z różnorodności.

Poprawka 7

Artykuł 7

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>1. W celu uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE dany obywatel państwa trzeciego składa wniosek do właściwych organów państwa członkowskiego, w którym zamieszkuje. Do wniosku dołącza się dokumenty określone w prawie krajowym, potwierdzające, że wnioskodawca spełnia warunki określone w art. 4 i 5, jak również, jeżeli jest to wymagane, ważny dokument podróży lub jego uwierzytelniony odpis.</p>	<p>1. W celu uzyskania statusu rezydenta długoterminowego UE dany obywatel państwa trzeciego składa wniosek do właściwych organów państwa członkowskiego, w którym zamieszkuje. Do wniosku dołącza się dokumenty określone w prawie krajowym, potwierdzające, że wnioskodawca spełnia warunki określone w art. 4 i 5, jak również, jeżeli jest to wymagane, ważny dokument podróży lub jego uwierzytelniony odpis. Właściwe organy krajowe informują obywatela państwa trzeciego o procedurze składania wniosku w terminie trzech miesięcy od zakończenia przez niego wymaganego okresu legalnego i nieprzerwanego pobytu na terytorium państwa członkowskiego.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>2. Właściwe organy krajowe przesyłają składającemu wniosek pisemne powiadomienie dotyczące decyzji najszybciej jak to możliwe oraz w każdym przypadku nie później niż sześć miesięcy od daty złożenia kompletnego wniosku. O każdej takiej decyzji powiadamia się danego obywatela państwa trzeciego zgodnie z procedurami dotyczącymi powiadamiania na mocy odpowiednich przepisów krajowych.</p> <p>Jeżeli dokumenty, które przedłożono, lub informacje, które przedstawiono, na uzasadnienie wniosku są nieodpowiednie lub niekompletne, właściwe organy powiadamiają wnioskodawcę o tym, jakie dodatkowe dokumenty lub informacje są wymagane, oraz wyznaczają rozsądny termin ich przedłożenia lub przedstawienia. Bieg terminu, o którym mowa w akapicie pierwszym, wstrzymuje się do czasu otrzymania przez właściwe organy wymaganych dodatkowych dokumentów lub informacji. Jeżeli wymagane dodatkowe dokumenty lub informacje nie zostaną przedstawione w tym terminie, wniosek może zostać odrzucony.</p> <p>Dana osoba jest informowana o swoich prawach i obowiązkach wynikających z niniejszej dyrektywy.</p> <p>Wszelkie konsekwencje niepodjęcia decyzji przed upływem terminu przewidzianego w tym przepisie ustalane są przez przepisy krajowe odpowiedniego państwa członkowskiego.</p> <p>3. Jeżeli warunki przewidziane w art. 4 i 5 są spełnione, a dana osoba nie stanowi zagrożenia w rozumieniu art. 6, dane państwo członkowskie przyznaje obywatelowi państwa trzeciego status rezydenta długoterminowego UE.</p> <p>4. W przypadku gdy wniosek o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE dotyczy obywatela państwa trzeciego, który posiada krajowy dokument pobytowy wydany przez to samo państwo członkowskie zgodnie z art. 14, dane państwo członkowskie nie wymaga od wnioskodawcy przedstawienia dowodów na spełnienie warunków przewidzianych w art. 5 ust. 1 i 2, jeżeli ich spełnienie zostało już zweryfikowane w kontekście wniosku o wydanie krajowego dokumentu pobytowego.</p>	<p>2. Właściwe organy krajowe przesyłają składającemu wniosek pisemne powiadomienie dotyczące decyzji najszybciej jak to możliwe oraz w każdym przypadku nie później niż sześć miesięcy od daty złożenia kompletnego wniosku. O każdej takiej decyzji powiadamia się danego obywatela państwa trzeciego zgodnie z procedurami dotyczącymi powiadamiania na mocy odpowiednich przepisów krajowych.</p> <p>Jeżeli dokumenty, które przedłożono, lub informacje, które przedstawiono, na uzasadnienie wniosku są nieodpowiednie lub niekompletne, właściwe organy powiadamiają wnioskodawcę o tym, jakie dodatkowe dokumenty lub informacje są wymagane, oraz wyznaczają rozsądny termin ich przedłożenia lub przedstawienia. Bieg terminu, o którym mowa w akapicie pierwszym, wstrzymuje się do czasu otrzymania przez właściwe organy wymaganych dodatkowych dokumentów lub informacji. Jeżeli wymagane dodatkowe dokumenty lub informacje nie zostaną przedstawione w tym terminie, wniosek może zostać odrzucony.</p> <p>Dana osoba jest informowana o swoich prawach i obowiązkach wynikających z niniejszej dyrektywy.</p> <p>Wszelkie konsekwencje niepodjęcia decyzji przed upływem terminu przewidzianego w tym przepisie ustalane są przez przepisy krajowe odpowiedniego państwa członkowskiego.</p> <p>3. Jeżeli warunki przewidziane w art. 4 i 5 są spełnione, a dana osoba nie stanowi zagrożenia w rozumieniu art. 6, dane państwo członkowskie przyznaje obywatelowi państwa trzeciego status rezydenta długoterminowego UE.</p> <p>4. W przypadku gdy wniosek o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE dotyczy obywatela państwa trzeciego, który posiada krajowy dokument pobytowy wydany przez to samo państwo członkowskie zgodnie z art. 14, dane państwo członkowskie nie wymaga od wnioskodawcy przedstawienia dowodów na spełnienie warunków przewidzianych w art. 5 ust. 1 i 2, jeżeli ich spełnienie zostało już zweryfikowane w kontekście wniosku o wydanie krajowego dokumentu pobytowego.</p> <p>5. Decyzja o odrzuceniu wniosku o zezwolenie na pobyt długoterminowy uwzględnia szczególne okoliczności występujące w danym przypadku i jest zgodna z zasadą proporcjonalności.</p>

Uzasadnienie

Ważne jest, aby osoby kwalifikujące się do ubiegania się o zezwolenie na pobyt długoterminowy były należycie informowane przez właściwe organy o takiej możliwości, ponieważ osobom ubiegającym się o pobyt w dużym stopniu brakuje informacji, co nie tylko prowadzi do dezorientacji, nieporozumień i fałszywych nadziei wnioskodawcy, ale również powoduje nadmierne obciążenia i opóźnienia w procesie administracyjnym. Proponuje się także dodanie nowego ustępu 5 do art. 7 – na wzór art. 7 ust. 3 przekształconej dyrektywy w sprawie niebieskiej karty – tak by zagwarantować proporcjonalność działania organów imigracyjnych z uwzględnieniem szczególnych okoliczności występujących w danym przypadku.

Poprawka 8

Artykuł 9 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Rezydent długoterminowy UE traci status rezydenta długoterminowego, jeżeli:</p> <p>a) zostanie stwierdzone, że uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE nastąpiło w wyniku oszustwa;</p> <p>b) podjęto decyzję o zakończeniu legalnego pobytu zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 13;</p> <p>c) nastąpiła nieobecność na terytorium Unii przez okres 24 kolejnych miesięcy.</p>	<p>Rezydent długoterminowy UE traci status rezydenta długoterminowego, jeżeli:</p> <p>a) zostanie stwierdzone, że uzyskanie statusu rezydenta długoterminowego UE nastąpiło w wyniku oszustwa;</p> <p>b) podjęto decyzję o zakończeniu legalnego pobytu zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 13;</p> <p>c) nastąpiła nieobecność na terytorium Unii przez okres po- wyżej 24 kolejnych miesięcy.</p>

Uzasadnienie

Proponuje się dodanie słowa „powyżej” w celu ujednoczenia z dalszą treścią dyrektywy.

Poprawka 9

Artykuł 14

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Krajowe stałe dokumenty pobytowe lub o nieograniczonym okresie ważności</p> <p>Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do wydawania krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności innych niż zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydane zgodnie z niniejszą dyrektywą. Takie dokumenty pobytowe nie uprawniają do zamieszkiwania w innych państwach członkowskich, jak przewiduje rozdział III niniejszej dyrektywy.</p>	<p>Krajowe stałe dokumenty pobytowe lub o nieograniczonym okresie ważności</p> <p>Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do wydawania krajowych stałych dokumentów pobytowych lub krajowych dokumentów pobytowych o nieograniczonym okresie ważności innych niż zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE wydane zgodnie z niniejszą dyrektywą. Takie dokumenty pobytowe nie uprawniają do zamieszkiwania w innych państwach członkowskich, jak przewiduje rozdział III niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie wydające krajowe stałe dokumenty pobytowe zapewniają obywatelom państw trzecich, którym przyznały status rezydenta długoterminowego UE, takie same prawa i korzyści jak w ramach systemów krajowych, jeżeli te systemy oferują lepsze prawa i korzyści.</p>

Uzasadnienie

Aby zapewnić równe warunki odnośnie do zezwoleń na pobyt rezydenta długoterminowego UE oraz krajowych stałych dokumentów pobytowych, państwa członkowskie muszą przyznać obywatelom państw trzecich posiadającym status rezydenta długoterminowego UE te same prawa i korzyści jak te związane ze statusem krajowym. Proponowana poprawka odzwierciedla klauzulę zawartą w art. 11 ust. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1883 z dnia 20 października 2021 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji oraz uchylenia dyrektywy Rady 2009/50/WE (Dz.U. L 382 z 28.10.2021, s. 1).

Poprawka 10

Artykuł 21 ust. 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Drugie państwo członkowskie wydaje członkom rodziny rezydenta długoterminowego UE dokumenty pobytowe, które mogą być odnawiane, ważne przez taki okres, jak okres ważności dokumentu wydanego rezydentowi długoterminowemu UE.</p>	<p>Drugie państwo członkowskie wydaje członkom rodziny rezydenta długoterminowego UE dokumenty pobytowe, które mogą być odnawiane, ważne przez taki okres, jak okres ważności dokumentu wydanego rezydentowi długoterminowemu UE. Dokument pobytowy wydaje się zgodnie z normami i standardowym wzorem, które określono w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002. W rubryce „Uwagi” państwa członkowskie dodają: „posiadacz ma takie same prawa jak rezydent długoterminowy UE na podstawie rozdziału III”.</p>

Uzasadnienie

Dokument pobytowy powinien wyraźnie wskazywać, że jest wydawany rezydentowi długoterminowemu w drugim państwie członkowskim. W przeciwnym razie władze publiczne, organizacje prywatne i inne osoby nie będą świadome, że obywatele państw trzecich posiadają status rezydenta długoterminowego UE i korzystają ze związanych z tym praw takich jak równe traktowanie.

Poprawka 11

Artykuł 24

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Traktowanie zapewnione w drugim państwie członkowskim</p> <p>1. Natychmiast po otrzymaniu dokumentu pobytowego przewidzianego w art. 21 w drugim państwie członkowskim rezydenci długoterminowi UE oraz członkowie ich rodzin korzystają w tym państwie członkowskim z równego traktowania w dziedzinach określonych w art. 12 i zgodnie z warunkami w nim przewidzianymi.</p> <p>2. Rezydenci długoterminowi UE oraz członkowie ich rodzin mają dostęp do rynku pracy zgodnie z ust. 1.</p> <p>Państwa członkowskie mogą postanowić, że rezydenci długoterminowi UE i członkowie ich rodzin, którzy wykonują działalność gospodarczą jako pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, informują właściwe organy o wszelkich zmianach pracodawcy lub działalności gospodarczej. Wymóg ten nie narusza prawa zainteresowanych osób do podjęcia i prowadzenia nowej działalności.</p> <p>Państwa członkowskie mogą określić zgodnie z prawem krajowym warunki, na jakich osoby, o których mowa w art. 16 ust. 2 lit. b) lub c), oraz członkowie ich rodzin mogą mieć dostęp do zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek.</p>	<p>Traktowanie zapewnione w drugim państwie członkowskim</p> <p>1. Natychmiast po otrzymaniu dokumentu pobytowego przewidzianego w art. 21 w drugim państwie członkowskim rezydenci długoterminowi UE oraz członkowie ich rodzin korzystają w tym państwie członkowskim z równego traktowania w dziedzinach określonych w art. 12 i zgodnie z warunkami w nim przewidzianymi.</p> <p>2. Rezydenci długoterminowi UE oraz członkowie ich rodzin mają dostęp do rynku pracy zgodnie z ust. 1.</p> <p>Państwa członkowskie mogą postanowić, że rezydenci długoterminowi UE i członkowie ich rodzin, którzy wykonują działalność gospodarczą jako pracownicy najemni lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek, informują właściwe organy o wszelkich zmianach pracodawcy lub działalności gospodarczej. Wymóg ten nie narusza prawa zainteresowanych osób do podjęcia i prowadzenia nowej działalności.</p> <p>Państwa członkowskie mogą określić zgodnie z prawem krajowym warunki, na jakich osoby, o których mowa w art. 16 ust. 2 lit. c), oraz członkowie ich rodzin mogą mieć dostęp do zatrudnienia lub prowadzenia działalności na własny rachunek.</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p>3. Osoby, o których mowa w art. 16 ust. 2 lit. b), poza czasem nauki oraz z zastrzeżeniem przepisów i warunków mających zastosowanie do odnośnej działalności w danym państwie członkowskim mają prawo do podjęcia zatrudnienia i mogą być uprawnione do prowadzenia działalności zarobkowej na własny rachunek. Każde państwo członkowskie określa maksymalną dozwoloną na taką działalność liczbę godzin na tydzień albo dni lub miesięcy na rok, w wymiarze nie mniejszym niż 15 godzin na tydzień albo ekwiwalent tego czasu wyrażony w dniach lub miesiącach na rok.</p>

Uzasadnienie

Zgodnie z proponowaną wykładnią art. 24 ust. 2 zdanie ostatnie dostęp do zatrudnienia obywateli państwa trzeciego będących rezydentami długoterminowymi, którzy przenoszą się do innego państwa członkowskiego jako osoby uczące się w rozumieniu art. 16 ust. 2 lit. b), byłby całkowicie zależny od stosownych przepisów krajowych. Nie da się uzasadnić tego, by obywatel państwa trzeciego przebywający legalnie w UE od co najmniej 5 lat miał mniejszy dostęp do zatrudnienia niż student pochodzący z państwa trzeciego na mocy art. 24 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21). Dodany ustęp został przekopiowany z art. 24 wspomnianej dyrektywy.

Poprawka 12

Artykuł 27

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p style="text-align: center;">Dostęp do informacji</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają osobom ubiegającym się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE łatwy dostęp do informacji na temat</p> <p>a) dokumentacji dowodowej potrzebnej do złożenia wniosku;</p> <p>b) warunków uzyskiwania statusu i warunków pobytu mających zastosowanie do obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, w tym ich praw i obowiązków oraz gwarancji proceduralnych.</p> <p>2. W przypadku gdy państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, zapewniają taki sam dostęp do informacji na temat zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jaki zapewnia się w odniesieniu do wspomnianych krajowych dokumentów pobytowych.</p>	<p style="text-align: center;">Dostęp do informacji</p> <p>1. Państwa członkowskie zapewniają osobom ubiegającym się o zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE łatwy dostęp do informacji na temat</p> <p>a) dokumentacji dowodowej potrzebnej do złożenia wniosku;</p> <p>b) warunków uzyskiwania statusu i warunków pobytu mających zastosowanie do obywateli państw trzecich i członków ich rodzin, w tym ich praw i obowiązków oraz gwarancji proceduralnych.</p> <p>2. W przypadku gdy państwa członkowskie wydają krajowe dokumenty pobytowe zgodnie z art. 14, zapewniają taki sam dostęp do informacji na temat zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, jaki zapewnia się w odniesieniu do wspomnianych krajowych dokumentów pobytowych.</p> <p>3. W sytuacji, gdy obywatel państwa trzeciego legalnie i nieprzerwanie zamieszkiwał w danym państwie członkowskim przez pięć lat, dane państwo członkowskie informuje go o upływie tego okresu i o możliwości ubiegania się o status, o którym mowa w art. 7, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 3, 4 i 5, lub w art. 26.</p>

Uzasadnienie

Do tej pory niewystarczająco wykorzystuje się w UE status rezydenta długoterminowego, częściowo ze względu na brak świadomości i informacji na temat praw i korzyści z tym związanych. Dlatego też zaleca się informowanie obywateli państw trzecich, którzy legalnie zamieszkiwali w państwie członkowskim, o możliwości uzyskania tego statusu i o sposobie ubiegania się o niego.

Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich na pobyt i pracę na terytorium państwa członkowskiego oraz w sprawie wspólnego zbioru praw dla pracowników z państw trzecich przebywających legalnie w państwie członkowskim

COM(2022) 655

Poprawka 13

Motyw 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Należy ustanowić zbiór zasad regulujących procedurę rozpatrywania wniosku o jedno zezwolenie. Procedura taka powinna charakteryzować się skutecznością i funkcjonalnością, powinna uwzględniać zwykłe obciążenie pracą administracji państw członkowskich oraz powinna być przejrzysta i sprawiedliwa, po to by oferować zainteresowanym odpowiednią pewność prawa.</p>	<p>Należy ustanowić zbiór zasad regulujących procedurę rozpatrywania wniosku o jedno zezwolenie. Procedura taka powinna charakteryzować się skutecznością i funkcjonalnością oraz powinna być przejrzysta i sprawiedliwa, po to by oferować zainteresowanym odpowiednią pewność prawa i szybkość rozpatrzenia.</p>

Uzasadnienie

Zważywszy zwłaszcza, że w obecnych czasach migracja coraz bardziej się nasila, uważamy, że procedura rozpatrywania wniosków o jedno zezwolenie, która wymagałaby powierzenia administracji odrębnych funkcji, nie powinna być zależna od innych praktyk.

Poprawka 14

Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny naruszać kompetencji państw członkowskich do regulowania przyjmowania obywateli państw trzecich w celu wykonywania pracy, w tym limitów przyjmowania.</p>	<p>Przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny naruszać kompetencji państw członkowskich do regulowania przyjmowania obywateli państw trzecich w celu wykonywania pracy, w tym limitów przyjmowania. Zachęca się państwa członkowskie, by przy ustalaniu liczby przyjmowanych osób konsultowały się ze stosownymi władzami lokalnymi i regionalnymi oraz z odpowiednimi podmiotami lokalnymi.</p>

Uzasadnienie

Chociaż ustalenie liczby przyjmowanych osób leży w gestii krajowej, sytuacja na rynku pracy w poszczególnych państwach członkowskich może się znacznie różnić między regionami, a średnie dane krajowe mogą nie być dokładnym odzwierciedleniem zapotrzebowania na siłę roboczą. W związku z tym powinno być możliwe uwzględnienie potrzeb władz lokalnych i regionalnych w liczbie przyjmowanych osób wyznaczonej na szczeblu krajowym. Lokalne zainteresowane strony, takie jak stowarzyszenia lokalne i regionalne, organizacje pozarządowe działające na rzecz włączenia społecznego migrantów i przyjmowania uchodźców, rady uchodźców itp., mogą również przedstawić dokładne oszacowanie liczby przyjmowanych obywateli państw trzecich.

Poprawka 15

Motyw 15

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Wyznaczenie właściwego organu na podstawie niniejszej dyrektywy nie powinno naruszać roli i obowiązków, jakie w zakresie rozpatrywania wniosku i podejmowania decyzji w jego sprawie mają inne organy i, w odpowiednich przypadkach, partnerzy społeczni.	Wyznaczenie właściwego organu na podstawie niniejszej dyrektywy nie powinno naruszać roli i obowiązków, jakie w zakresie rozpatrywania wniosku i podejmowania decyzji w jego sprawie mają inne organy, w tym władze lokalne i regionalne , i, w odpowiednich przypadkach, partnerzy społeczni.

Uzasadnienie

Poprawka ma na celu zagwarantowanie, by władze lokalne i regionalne mogły zachować swe zadania i obowiązki.

Poprawka 16

Motyw 16

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Termin na wydanie decyzji w sprawie wniosku nie powinien jednak obejmować czasu potrzebnego na uznanie kwalifikacji zawodowych. Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać krajowych procedur uznawania dyplomów.	Termin na wydanie decyzji w sprawie wniosku nie powinien jednak obejmować czasu potrzebnego na uznanie kwalifikacji zawodowych i stopni naukowych i nie powinien naruszać krajowych lub regionalnych procedur uznawania dyplomów.

Uzasadnienie

Uznawanie kwalifikacji jest prowadzone przez różne organy i może spowolnić rozpatrywanie pojedynczego wniosku o zezwolenie. W niektórych państwach członkowskich wiele zawodów jest zarządzanych na szczeblu regionalnym. Aby kwalifikacje te mogły zostać uznane, regiony muszą wdrożyć regulacje prawne.

Poprawka 17

Motyw 32

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
W celu zagwarantowania właściwego egzekwowania przepisów niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie odpowiednich mechanizmów monitorowania pracodawców oraz – w stosownych przypadkach – przeprowadzanie na ich terytoriach skutecznych i odpowiednich kontroli. Wyboru pracodawców poddawanych kontroli powinno się dokonywać przede wszystkim w oparciu o ocenę ryzyka przeprowadzaną przez właściwe organy w państwach członkowskich, przy uwzględnieniu takich czynników, jak sektor działalności danego przedsiębiorstwa oraz ewentualne uprzednie naruszenia.	W celu zagwarantowania właściwego egzekwowania przepisów niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie – w porozumieniu z władzami lokalnymi i regionalnymi – powinny zapewnić wprowadzenie odpowiednich mechanizmów monitorowania pracodawców oraz – w stosownych przypadkach – przeprowadzanie na ich terytoriach skutecznych i odpowiednich kontroli. Wyboru pracodawców poddawanych kontroli powinno się dokonywać przede wszystkim w oparciu o ocenę ryzyka przeprowadzaną przez właściwe organy w państwach członkowskich, przy uwzględnieniu takich czynników, jak sektor działalności danego przedsiębiorstwa oraz ewentualne uprzednie naruszenia.

Uzasadnienie

Dzięki zaangażowaniu w kontrolę również władz lokalnych i regionalnych – policja na szczeblu terytorialnym może też działać na rzecz ochrony pracowników i tym samym – kontroli miejsc pracy.

Poprawka 18

Artykuł 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p style="text-align: center;">Właściwy organ</p> <p>1. Państwa członkowskie wyznaczają organ właściwy do przyjmowania wniosków i wydawania jednego zezwolenia.</p> <p>2. Właściwy organ wydaje decyzję w sprawie kompletnego wniosku w najkrótszym możliwym terminie, lecz w każdym razie w terminie czterech miesięcy od daty złożenia wniosku.</p> <p>Termin, o którym mowa w akapicie pierwszym, obejmuje sprawdzenie sytuacji na rynku pracy i wydanie wymaganej wizy, o którym mowa w art. 4 ust. 3. Termin ten można przedłużyć w wyjątkowych okolicznościach, jeżeli rozpatrywanie danego wniosku jest skomplikowane.</p> <p>Wszelkie skutki niepodjęcia decyzji w terminie przewidzianym w niniejszym ustępie określa się w prawie krajowym.</p> <p>3. Właściwy organ powiadamia wnioskodawcę o swojej decyzji na piśmie zgodnie z procedurami powiadamiania ustanowionymi w odnośnym prawie krajowym.</p> <p>4. Jeżeli informacje lub dokumenty załączone do wniosku są niekompletne z punktu widzenia kryteriów określonych w prawie krajowym, właściwy organ powiadamia wnioskodawcę na piśmie o wymaganych dodatkowych informacjach lub dokumentach, wyznaczając rozsądny termin na ich dostarczenie. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 2, wstrzymuje się do czasu otrzymania przez właściwy organ lub przez inne odpowiednie organy wymaganych dodatkowych informacji. Jeżeli dodatkowe informacje lub dokumenty nie zostaną dostarczone w wyznaczonym terminie, właściwy organ może odrzucić wniosek.</p>	<p style="text-align: center;">Właściwy organ</p> <p>1. Państwa członkowskie wyznaczają organ właściwy do przyjmowania wniosków i wydawania jednego zezwolenia.</p> <p>2. Właściwy organ wydaje decyzję w sprawie kompletnego wniosku w najkrótszym możliwym terminie, lecz w każdym razie w terminie czterech miesięcy od daty złożenia wniosku.</p> <p>Termin, o którym mowa w akapicie pierwszym, obejmuje sprawdzenie sytuacji na rynku pracy i wydanie wymaganej wizy, o którym mowa w art. 4 ust. 3. Termin ten można przedłużyć w wyjątkowych okolicznościach, jeżeli rozpatrywanie danego wniosku jest skomplikowane, lub przyspieszyć w przypadku trudnej sytuacji politycznej/ społecznej lub klęski żywiołowej z zastrzeżeniem późniejszej kontroli spełnienia wymogów.</p> <p>Wszelkie skutki niepodjęcia decyzji w terminie przewidzianym w niniejszym ustępie określa się w prawie krajowym.</p> <p>3. Właściwy organ powiadamia wnioskodawcę o swojej decyzji na piśmie zgodnie z procedurami powiadamiania ustanowionymi w odnośnym prawie krajowym.</p> <p>4. Jeżeli informacje lub dokumenty załączone do wniosku są niekompletne z punktu widzenia kryteriów określonych w prawie krajowym, właściwy organ powiadamia wnioskodawcę na piśmie o wymaganych dodatkowych informacjach lub dokumentach, wyznaczając rozsądny termin na ich dostarczenie. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 2, wstrzymuje się do czasu otrzymania przez właściwy organ lub przez inne odpowiednie organy wymaganych dodatkowych informacji. Jeżeli dodatkowe informacje lub dokumenty nie zostaną dostarczone w wyznaczonym terminie, właściwy organ może odrzucić wniosek.</p> <p>5. Można pominąć lub przyspieszyć proces sprawdzania sytuacji na rynku pracy, jeżeli adres pracodawcy znajduje się w regionie lub mieście, które zgłosiło właściwemu organowi państwa członkowskiego brak siły roboczej, niemożliwy do pokrycia przez krajową siłę roboczą.</p>

Uzasadnienie

Proponowana poprawka umożliwiłaby szybsze rozpatrywanie wniosków pracowników przybyłych do regionów, które aktywnie dążą do rozwiązania problemu niedoboru siły roboczej za pomocą pracowników cudzoziemców.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW,

1. Z zadowoleniem przyjmuje strategiczne podejście do legalnej migracji.
2. Uznaje, że legalni migranci odgrywają kluczową rolę w gospodarce europejskiej i społeczeństwach europejskich i mogą stać się motorem rozwoju, jeżeli realizowana będzie odpowiednia polityka. Zaznacza, że legalna migracja jest główną siłą napędową wzrostu miast i przyczynia się do zwiększenia ich różnorodności i żywotności ekonomicznej. Podkreśla ponadto wkład dużego odsetka kluczowych pracowników wywodzących się ze środowiska migrantów w czasie pandemii COVID-19. Zwraca uwagę na konieczność wzmocnienia równego traktowania pracowników będących obywatelami państw trzecich, w szczególności w odniesieniu do warunków pracy, wolności zrzeszania się i członkostwa oraz świadczeń z zabezpieczenia społecznego. Wskazuje także na potrzebę większej ochrony praw kobiet i uwzględnienia perspektywy płci, zwłaszcza w sektorach, w których występuje nadreprezentacja migrantek, a także na konieczność ochrony osób z niepełnosprawnościami i zapewnienia im prawa do opieki i dostępu do niej.
3. Zwraca uwagę, że władze lokalne i regionalne są najlepiej przygotowane do uzyskania spójnego obrazu obecnych i bardziej strukturalnych niedoborów i możliwości na lokalnym rynku pracy, w związku z czym powinny zostać włączone do wielopoziomowego sprawowania rządów w celu przyciągnięcia i zatrzymania międzynarodowych talentów w odpowiedzi na potrzeby lokalnego rynku pracy. W tym celu należy poszerzyć przestrzeń dla wielopoziomowego dialogu w ramach struktury zarządzania na szczeblu lokalnym, krajowym i unijnym.
4. Podkreśla potrzebę zajęcia się kwestią zatrudnienia pracowników migrujących w sposób całościowy, aby uwzględnić wszystkie aspekty procesu migracji: od rekrutacji po skuteczną integrację i ostatecznie swobodę przemieszczania się na rynku pracy UE. Podkreśla również znaczenie dopasowania poziomu legalnej migracji ekonomicznej do potrzeb rynku pracy państw członkowskich; w ten proces trzeba włączyć również partnerów i pracodawców z sektora prywatnego oraz uwzględnić pracowników migrujących o każdym poziomie umiejętności.
5. Dostrzega, że przejście UE na zieloną i cyfrową gospodarkę wymaga szczególnych umiejętności, a także restrukturyzacji gospodarek i rynków pracy, do czego z kolei potrzebne są dodatkowa siła robocza i nowe umiejętności uzyskane dzięki kształceniu i szkoleniu technicznemu i zawodowemu (TVET). Apeluje, by w ten proces włączono władze lokalne i regionalne, które najlepiej znają potrzeby lokalnych i regionalnych rynków pracy.
6. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę w ułatwianiu integracji wszystkich obywateli państw trzecich, niezależnie od ich statusu prawnego. Często promują one różnorodność i spójność społeczną poprzez szereg postępowych strategii politycznych, które zwiększają zaufanie do administracji lokalnej, sprawiedliwy dostęp do wspólnych usług i włączenie społeczno-gospodarcze. Odgrywają główną rolę przy przyjmowaniu uchodźców i udzielaniu im pomocy, a także jeśli chodzi o rozpoznawanie potrzeb rynku pracy i określanie warunków wymagających wdrażania procedur ochronnych (analiza rynku pracy) oraz zapewnianie uznania i poszanowania różnorodności na rynku pracy, jak również równych szans dla wszystkich.
7. Wzywa do opracowania na szczeblu UE kompleksowej metody gromadzenia danych na temat zapotrzebowania na wysoko wykwalifikowanych pracowników w różnych zawodach i na rynkach pracy, co wymagałoby dalszego rozwoju inicjatyw takich jak portal EURES, EuroPass i działań przewidzianych obecnie w Nowym europejskim programie na rzecz umiejętności. Fora współpracy oparte na rzeczywistych, wyrażanych często przez krajowych partnerów społecznych potrzebach rynku, można by utworzyć z wykorzystaniem uproszczonej formuły.
8. Z zadowoleniem przyjmuje poparcie Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA) dla zapewnienia, by przepisy UE dotyczące mobilności pracowników i koordynacji zabezpieczenia społecznego były egzekwowane w sprawiedliwy, prosty i skuteczny sposób, w tym poprzez dostarczanie informacji, uzgodnione i wspólne inspekcje, wzmocnioną współpracę administracyjną, a także promowanie mobilności pracowników, w szczególności za pośrednictwem portalu EURES.
9. Uważa, że przekształcenie obu dyrektyw jest zgodne z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.
10. Z zadowoleniem przyjmuje dalsze środki nakreślone w pakiecie dotyczącym umiejętności i talentów, w tym opracowanie projektu pilotażowego UE dotyczącego talentów, skierowanego szczególnie do osób uciekających przed inwazją Rosji na Ukrainę oraz proponowaną unijną pulę talentów.

11. Z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji Europejskiej dotyczącą rozszerzenia unijnej puli talentów na uchodźców przebywających w UE i w państwach trzecich, co toruje drogę ku bardziej zrównoważonemu i sprzyjającemu włączeniu społecznemu podejściu do mobilności pracowników i rozwiązań w państwach trzecich. Przypomina, że podczas opracowywania tych narzędzi należy zrobić więcej w kwestii stworzenia sprawiedliwych systemów migracji zarobkowej, które zapewnią wszystkim pracownikom godną pracę i będą dostępne dla uchodźców, niezależnie od ich narodowości i miejsca pobytu, na równych zasadach i przy zachowaniu wymaganych gwarancji ochrony. Istniejące ramy prawne i administracyjne są nadal zbyt złożone i utrudniają osiągnięcie skali. Nadmiernie biurokratyczne procedury mogą wpływać na dostęp uchodźców do rynku pracy, co sprawia, że osoby te stają się z czasem bardziej narażone na konieczność uciekania się do pracy nierejestrowanej oraz na nadużycia i wyzysk.

12. Podkreśla, że w przyszłą realizację projektów mobilności i partnerstw w zakresie talentów należy włączyć władze lokalne i samorządy regionalne, które miałyby za zadanie brać udział w opracowaniu przyszłych projektów; diasporę, której obowiązkiem byłoby rozpoznawanie potrzeb migrantów i wnoszenie wkładu w opracowanie projektów w ich krajach pochodzenia; a także organizacje gospodarcze i stowarzyszenia pracodawców odpowiedzialne za sporządzanie wykazu potrzeb na rynku pracy na szczeblu krajowym i lokalnym oraz pomoc w planowaniu skutecznych działań.

13. Zaznacza, że należy uwzględnić potrzeby różnych zaangażowanych podmiotów (migrantów, diaspor, władz lokalnych i regionalnych, pracodawców i organizacji gospodarczych), aby zapewnić skuteczność i zrównoważenie przyszłych projektów, które są sposobem długoterminowego zarządzania legalną migracją. W związku z tym wnosi o powołanie grupy roboczej Komisji Europejskiej, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Europejskiego Komitetu Regionów i Parlamentu Europejskiego. Wymiana między tymi instytucjami powinna opierać się na wcześniejszych konsultacjach i dialogach z kluczowymi zainteresowanymi stronami na temat integracji migrantów. Jednocześnie wzywa do synergii z przewidzianą przez Komisję Europejską platformą UE poświęconą migracji pracowników i przypomina, że w przyszłych projektach należy uwzględnić szczególnie trudną sytuację uchodźców, aby zapewnić tym osobom równy dostęp do rynku pracy oraz niezbędne zabezpieczenia prawne.

14. Popiera ustanowienie programu pracy i podróży w UE dla młodych ludzi z państw trzecich, przewidzianego przez Komisję w komunikacie pt. „Przyciąganie umiejętności i talentów do UE”, a także rozszerzenie programu DiscoverEU poza państwa trzecie stowarzyszone z programem Erasmus+. Wzywa do przyjęcia podobnego podejścia w odniesieniu do Europejskiego Korpusu Solidarności w celu włączenia do programu większej liczby państw trzecich niż te obecnie przewidziane, tak aby sprostać wyzwaniom i możliwościom związanym z migracją w całym cyklu migracji.

15. Uważa, że COM(2022) 657, którego głównym celem i priorytetem jest przyciąganie umiejętności i talentów w obrębie Europy, nie został odpowiednio uwzględniony we wnioskach dotyczących dyrektyw COM(2022) 650 i 655, choć jest istotnym impulsem do zmiany paradygmatu w analizie zjawiska migracji.

16. Zwraca uwagę, że wśród obywateli państw trzecich, którzy wnoszą wkład w unijny rynek pracy, istnieją szczególne grupy, na które należy zwrócić uwagę w przepisach, ponieważ stają się one coraz bardziej istotne w kluczowych sektorach na europejskich rynkach pracy, np. w ramach inicjatyw mających na celu wzmocnienie sektora zdrowia i opieki, takich jak europejska gwarancja dla dzieci lub Zielona księga w sprawie starzenia się. Wzywa do większego ukierunkowanego wsparcia obywateli państw trzecich w celu ułatwienia im uzyskania statusu rezydenta długoterminowego, a także ułatwienia wewnątrzunijnej mobilności i integracji, ze szczególnym uwzględnieniem osób korzystających z ochrony międzynarodowej, które na mocy proponowanej dyrektywy w sprawie rezydentów długoterminowych podlegają tym samym przepisom co wszyscy inni obywatele państw trzecich objęci zakresem dyrektywy, co nie uwzględni szczególnej sytuacji uchodźców i ich podatności na zagrożenia.

17. Zwraca uwagę, że mobilność pracowników może stanowić uzupełniającą legalną drogę, dzięki której uchodźcy mogą dostać się do Europy lub innych miejsc bez konieczności korzystania ze szlaków imigracji nieuregulowanej. Może to otworzyć bezpieczną ścieżkę dla uchodźców do wykorzystania posiadanych przez nich umiejętności i potencjału w regionach, które starają się zaradzić konkretnym niedoborom wykwalifikowanej siły roboczej. Proponuje, aby uchodźcy przebywający w państwach trzecich byli uznawani za dodatkową kategorię wykwalifikowanych pracowników, a zapewnienie takiej dodatkowej legalnej drogi opartej na migracji zarobkowej mogłoby przyczynić się do zmniejszenia presji wywieranej na europejskie systemy azylowe.

18. Ostrzega, że choć migracja nieuregulowana odpowiada jedynie za niewielki odsetek ogólnej migracji do UE, to wywiera znaczną presję na regiony i miasta położone na zewnętrznych granicach UE. Apeluje zatem o odpowiednie egzekwowanie zasady podziału obciążenia między państwami członkowskimi UE oraz o przeciwdziałanie migracji nieuregulowanej, w tym poprzez zwalczanie handlarzy ludźmi, którzy nakłaniają osoby ubiegające się o azyl i migrantów ekonomicznych do odbywania niebezpiecznych podróży.

19. Przypomina, że w przypadku określonych zawodów (w dziedzinie opieki zdrowotnej, inżynierii itd.) należy w większym stopniu ułatwić wjazd, upraszczając procedury biurokratyczne. Natomiast w przypadku tysięcy wakatów w sektorach, w których wymagane jest wykształcenie nie uniwersyteckie, lecz techniczne – na przykład w rolnictwie, budownictwie, transporcie, mechanice itp. – nie wystarczy dążyć do dopasowania podaży rynku do popytu na zatrudnienie, lecz konieczne jest rozważenie innego rodzaju współpracy, w tym dopasowywania podaży na rynku z popytem, lecz także do ściślejszej współpracy z partnerami społecznymi i odpowiednimi ośrodkami szkoleniowymi. Współpraca ta powinna również obejmować gminy i regiony.

20. Z myślą o przyciągnięciu umiejętności i talentów zachęca państwa członkowskie, by rozwały możliwość ułatwionego uzyskiwania – rzecz jasna w oparciu o hierarchię ważności – statusu rezydenta długoterminowego przez wszystkich legalnych migrantów o wyższym poziomie kwalifikacji, przez legalnych migrantów wykonujących zawód wymagający wysokich kwalifikacji, a także przez konkretne kategorie obywateli państw trzecich posiadających średni poziom kwalifikacji. Może to pomóc wypełnić lukę w sektorach charakteryzujących się niedoborem pracowników, takich jak informatyka i opieka zdrowotna. Konieczne byłoby zatem stworzenie wykazów zawodów, w których występuje wyraźny niedobór siły roboczej, przy jednoczesnym wyłączeniu wykwalifikowanych pracowników z testu rynku pracy, by mogli uzyskać do niego dostęp.

21. Proponuje uruchomienie lokalnego (regionalnego lub metropolitalnego) systemu uznawania umiejętności w celu przyspieszenia procesu integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, posiadających jeden ze statusów gwarantowanych na mocy obowiązujących przepisów krajowych, niezależnie od tego, czy przybywają oni po raz pierwszy, czy już zamieszkują w danym kraju. Ten system uznawania umiejętności nie zastąpiłby systemu krajowego, lecz byłby jego uzupełnieniem, gwarantując szybszą integrację na regionalnym lub metropolitalnym rynku pracy.

22. Zwraca uwagę, że niedawny napływ wysoko wykwalifikowanych uchodźców z Ukrainy uwypukla potrzebę przyspieszenia procesu uznawania umiejętności wszystkich obywateli państw trzecich, co zostało już uregulowane w nowej dyrektywie w sprawie niebieskiej karty. Polityka UE regulująca wjazd i traktowanie pracowników migrujących ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia właściwej równowagi między podażą pracy a popytem na nią, która obecnie jest szczególnie niezbilansowana, zwłaszcza w odniesieniu do niektórych zawodów istotnych ze społecznego punktu widzenia, takich jak zawody związane z sektorem opieki i sektorem zdrowia.

23. Przypomina, że należy uwzględnić osoby utalentowane artystycznie, które nie mieszczą się w poszukiwanym profilu zawodowym, lecz posiadają umiejętność wzbogacenia kultury państwa przyjmującego, przyczyniając się do wymiany kulturalnej, z której od wieków czerpiemy.

24. Zaleca wdrożenie długoterminowych strategii politycznych wykraczających poza środki związane z bezpieczeństwem poprzez promowanie lepszego włączenia społecznego przy jednoczesnym zajęciu się podstawowymi przyczynami migracji.

25. Wzywa do wspierania przedsiębiorczości poprzez rozszerzenie możliwości migracji do UE w celu tworzenia przedsiębiorstw i przedsiębiorstw typu start-up oraz poprzez ułatwianie wydawania obywatelom państw trzecich zezwoleń na zakładanie działalności gospodarczej. Zwraca uwagę na potencjał władz lokalnych i regionalnych w zakresie zapewniania wytycznych i łączenia nowych podmiotów z lokalnymi przedsiębiorstwami oraz na potrzebę wspierania takich inicjatyw poprzez stałe wsparcie z funduszy UE.

26. Zwraca uwagę na potrzebę promowania kultury tolerancji poprzez podnoszenie świadomości międzykulturowej i budowanie wspólnego poczucia przynależności.

27. Sugeruje wzmocnienie wielopodmiotowego zarządzania migracją, zapewnienie wsparcia dla ściślejszej współpracy między władzami regionalnymi a społeczeństwem obywatelskim w zakresie zarządzania migracją, różnorodnością i włączeniem społecznym, wzmocnienie dialogu i współpracy w dziedzinie migracji oraz stworzenie prawdziwie kompleksowego podejścia do tej kwestii we wszystkich jej wymiarach, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka.

Bruksela, dnia 30 listopada 2022 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów